

Mange former fo

Udviklingsprojekt i Silkeborg har eksperimenteret med samarbejde

Af Gitte Frausing

I den meget midlertidige kulturkuppel på torvet i Silkeborg, bygget af sandkede genbrugsmaterialer, havde man for at invitere alle ind til frit at benytte den valgt ikke at have en dør.

Vækstbiblioteket er et projekt, hvor skoler i Silkeborg og omegn i samarbejde med Silkeborg Bibliotekerne samt FabLab Silkeborg udvikler og implementerer fire nye og konkrete læringsrum – i form af fire kuppelvæksthuse designet af skolebørn og bygget af genbrugsmaterialer i et samarbejde mellem elever og frivillige, lærere og bibliotekspersonale.

Sådan stod der blandt andet i projektbeskrivelsen i ansøgningen til Udviklingspuljen for folkebiblioteker og pædagogiske læringscentre, der har ydet tilskud til projektet, som er gennemført i 2018. Bag projektet står kulturformidler ved Silkeborg Bibliotekerne Frederiks Schøler og Trekløverskolen i Kjellerup.

Børn & Bøger har været i Silkeborg for at høre nærmere om og se på, hvad det konkret går ud på. På Bindslevs Plads møder vi kl. 9.00 Frederik Schøler i den kuppelformede pavillon, der er opført midt i byen.

En kuppel midt på torvet

Frederiks Schøler fortæller, at der i projektet er blevet opført ikke blot fire, men hele seks kuppelvæksthuse, der i mellemtiden er blevet omdøbt til kulturkupper.

Han kan også berette, at der har været flere udfordringer i forbindelse med byggeriet end forventet. Blandt andet skulle der søges byggetilladelser, som kan tage sin tid at få, og et arkitektfirma måtte ind over udformningen af kuplerne.

Alle de deltagende skoler fik udleveret en tegning, men trods lighedspunkter endte det med at blive seks

meget forskellige bygningsværker. For kulturkuplen i Silkeborg by var det kun lykkedes at opnå en seksugers byggetilladelse, så den blev opført meget hurtigt og midlertidigt med nogle lejede betonklodser som fundament.

Sin korte "levetid" til trods har kulturkuplen givet rum for et utal af aktiviteter som skrive-/kulturworkshop og strikkeklub m.v. Klasser fra byens folkeskoler har også været forbi, og elever fra den nærliggende privatskole Th. Langs Skole har pyntet op med planter – økologi i praksis.

Den dag *Børn & Bøger* er på besøg, kommer en børnehave forbi for at få læst op under kuplen, og flere forbipasserende stopper op for at se på og snakke om den "underlige" konstruktion, der pludselig er dukket op.

Kuplen, der blæste af

De øvrige fem kulturkupper er opført i Kjellerup, Gjern og Them samt ved Funder og Hvinningdal skoler lige uden for Silkeborg. De to sidstnævnte skal vi dog ikke besøge i dag.

Med Frederik Schøler ved rettet går turen først til Trekløverskolen i Kjellerup i den nordlige del af kommunen, hvor opførelsen af kulturkuplen gik lidt i "koks".

Frederik Schøler fortæller, at hvor kulturkuplen i Midtbyen af Silkeborg er bygget af ham selv og Peter Hesselberg, der er leder af Makerspace ved FabLab Silkeborg, er kulturkuplen i Kjellerup primært bygget af to drenge fra hhv. 6. og 8. klasse og en lærer.

De fulgte tegningen – og det gik stærkt – men det gik ikke lige så godt med matematikken, så derfor blev der ikke lige langt mellem stolperne, de forskellige vinkler ved samlingerne var ikke de samme, og kuplen passede af samme årsag ikke, men der blev fundet kreative løsninger på udfordringerne undervejs, og færdigt blev byggeriet.

r kultur og læring

de og bygget kulturkuper af genbrugsmaterialer.

Det holdt bare ikke! Alle de seks kuppelkonstruktioner er samlet med nogle specielle klik-beslag, og disse kan kun bære en vis vægt, så man kan ikke hænge noget i selve kuplen.

I Kjellerup var man kommet til at bruge for tykke og tunge tagstolper, og det havde, kombineret med at taget ikke var helt tæt på grund af den skæve, nederste konstruktion, bevirket, at kuplen var blæst af og gået i stykker.

Ikke skabt til evigheden

Kuplen er derfor under ombygning, da *Børn & Bøger* er på besøg, og de eneste aktiviteter ved den er nogle børn, der leger med spredte byggematerialer og under kuplens tagdækning på græsset ved siden af skolens bålplads.

Frederik Schøler oplyser, at man i Kjellerup også har haft andre udfordringer i forbindelse med projektet. Der har været lidt hærværk, som også har skullet udbedres, og nogle borgere har kaldt bygningsværket noget klamp, og andre sagt, at den er grim og bør males. Den skabte debat i byen.

Men udfordringer giver også læring, som Frederik Schøler formulerer det. På spørgsmålet om fundamentet på Trekløverskolens kulturkuppel, oplyser han, at seks stolper er støbt ned i jorden, de øvrige står bare ovenpå.

Det har heller aldrig været meningen, at kulturkupperne skal være langtidsholdbare, for som der står i projektets tidsplan: *November: Nedrivning af vækstbibliotekerne.*

- Der ligger en vis frihed i ikke at bygge til evigheden, siger Frederik Schøler og understreger, at kulturkup-

perne er opført af genbrugsmaterialer, og at projektet har handlet om proces og lokalt samarbejde, ikke om produkt.

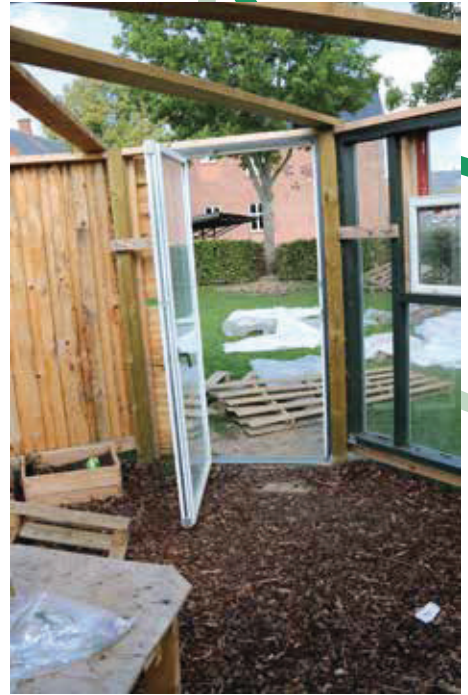
Efter besøget i Kjellerup, hvor der i den grad har været gang i processen og dialog med borgerne, går turen, efter et kort smut tilbage til Silkeborg for at hente frokost, videre til Gjern Skole i den østlige del af kommunen.

Inspireret til "kuppeltænkning"

I Gjern er kulturkuplen bygget neden for skolen på parkeringspladsen ud for bygningen, der rummer det lokale bibliotek, sportshal og cafeteria, så her er man nødt til at fjerne den efter projektperioden.

Gjern er et lille bysamfund med blot omkring 1.500 indbyggere, og her blev kulturkuplen bygget på en weekend i fem graders frost af børn og frivillige fra lokalsamfundet.

Her havde man fjernet nogle af fli-

I Kjellerup havde man fundet en dør med karm, strøet træflis som "rigtigt" gulv og for at rette op på skævheder bygget en sindrig loftkonstruktion til at bære kuplen i stedet for ydervæggene.

Trods stor opfindsomhed og kreativitet, lykkedes det ikke for kuplen i Kjellerup at blive ovenpå sin bygning, som også både har været udsat for hærværk, og af flere borgere er blevet kaldt grim.